

La Mercedes Navarro és la propietària, juntament amb el seu marit i un altre soci, d'un despatx d'arquitectes a L'Ametlla de Mar, un poble mariner de la comarca del Baix Ebre, i val a dir ara que per a ella escollir una carrera tan difícil com la seva va ser una decisió fàcil: **"Sempre m'havia agradat l'arquitectura, i un cop hi ets, vas fent."** La nostra protagonista en aquestes dues pàgines va fer els seus estudis a Barcelona, i confessa que aquells van ser uns anys dels quals en té molt bon record: **"Va ser una època en què hi havia molt de moviment d'estudiants i, d'altra banda, feia allò que m'agradava, envoltada de companys amb les mateixes inquietuds."**

La Mercedes va viure molt intensament els esdeveniments del maig del 1968, que ara ja han esdevingut històrics: **"Ens sorprenia que hagués arribat un moment en què ens plantegéssim les coses, quan, fins llavors, tots havíem anat seguint la mateixa línia."** L'arquitecta està d'acord en la necessitat de plantejar-se constantment què veiem al nostre voltant, sobretot els joves, i així reconeix que les tendències arquitectòniques han variat molt, respecte a l'època en què ella estudiava: **"Ara els espais són més petits i es busca la multifuncionalitat, és a dir, que l'habitatge resulti pràctic."**

A l'hora de construir, tanmateix, la nostra interlocutora sempre ha tingut els mateixos objectius: **"Quan faig una casa m'interessa que els seus habitants hi visquin a gust, que l'estructura funcioni bé, sent el més simple possible."** La senzillesa amb què aquesta dona recobreix la seva feina també es plasma en la seva persona. Dona discreta i reservada, es mostra tal com és, amb poques joies o complements que puguin recarregar el seu aspecte. El fet que la simplicitat constitueixi la base de les seves idees no significa, però, que l'estètica no jugui un paper molt important en la feina de la Mercedes: **"La gràcia d'un arquitecte consisteix a aconseguir que l'estructura de l'edifici funcioni i que resulti maca alhora."**

La importància de l'estètica porta l'arquitecta a plantejar-se fins i tot la decoració amb què comptarà aquell habitatge: **"Sempre hi penses, en els espais. Jo, de fet, vaig començar estudiant interiorisme."** La varietat de clients amb què pot arribar a treballar aquesta dona, d'altra banda, és immensa, **"des del milionari fins al client que és d'allò més senzill i vol que li facis una casa el més econòmica possible."** Aquesta varietat, tanmateix, no es refereix només a les possibilitats econòmiques del client; pot incloure també les capacitats físiques de la persona: **"Fa poc vaig fer una casa per a un senyor amb esclerosi múltiple, de manera que no tingués cap problema per moure's per l'habitatge i dur a terme totes les tasques que demana una llar."**

El fet d'estar tan pendents de les necessitats del consumidor, en qualsevol cas, no resta a la Mercedes ocasions de fer ús de la seva creativitat: **"Quan et plantejes un projecte, inclou la teva manera de concebre l'arquitectura, ets tu qui enfoques la construcció de la casa. No passes a l'ordinador directament allò que el client et demana, mires d'arribar a una entesa."** En aquest sentit, una de les innovacions més originals introduïdes recentment a l'arquitectura és, sens dubte, el que es coneix com a casa solar, tot i que a Catalunya encara no ha acabat d'entrar, aquesta novetat: **"No resulta del tot**

pràctica, perquè encara no s'ha estudiat a fons. Això no obstant, penso que en el futur totes aquestes coses poden arribar a funcionar bé."

Per tal d'estar al dia d'allò que s'esdevé en el seu camp del coneixement, la Mercedes es cuida de llegir revistes i accedir a Internet, on troba molta informació sobre les últimes tendències arquitectòniques. Com hem comentat al principi, la nostra protagonista treballa amb el seu marit, també arquitecte, en un despatx que el matrimoni comparteix amb un altre soci. A la feina, però, cadascú té una especialitat bastant concreta, que desenvolupa amb els seu propi equip: **"Ell es dedica més a urbanisme, de manera que té una relació molt estreta amb l'ajuntament, mentre que jo, en canvi, em centro en l'edificació."**

Quant a això, val a dir també que encara que ella treballi amb dos homes no considera que el de l'arquitectura sigui un món masculí, a diferència del que passava quan va fer la carrera: **"Llavors, de tres-cents alumnes, no érem més de cinc noies, i no se'ns prenién gaire seriosament. Ara, en canvi, la situació és molt millor."** Així, el client ja sembla estar acostumat que hi pugui haver una dona darrere de la construcció del seu habitatge: **"Avui dia ja et presenten com l'arquitecta."**

A nivell de clients, doncs, el fet de ser una senyora mai no ha representat un problema per a l'empresària, però no es dona el mateix cas, amb els industrials: **"De vegades els molesta que una dona els digui com han de fer les coses."** Com a professional de l'edificació, d'altra banda, la nostra protagonista té una opinió molt clara sobre l'arquitectura del poble on té el despatx: **"Penso que caldria concentrar-se a conservar el que és L'Ametlla antiga, i deixar més de banda l'especulació."**

Comentaris com aquests són els que ens diuen com n'està d'enamorada, aquesta dona, de la seva feina: **"Tinc la sort de treballar en allò que m'agrada; penso que és molt important escollir alguna cosa que et motivï, sense estar condicionat per cap qüestió."** Modesta, afirma que el món de l'arquitectura és tan ric que li resulta difícil d'abastar-lo tot. **"Hauria de viure cinc vegades per aprendre alguna cosa -afegeix-. Sempre et surten oportunitats d'adquirir coneixements, i d'ajudar la gent amb algun tipus d'incapacitat, perquè pugui viure millor."**

Mare de dues noies de vint i tretze anys, la Mercedes intenta transmetre aquesta necessitat de cercar allò que ens motiva a les seves filles, i cap d'elles no se sent atreta, per la professió de la seva mare. Això no obstant, i tenint en compte que tant ella com el seu marit es dediquen a la mateixa professió, no és estrany que a casa seva regni un ambient artístic: **"Ens passem les hores envoltats de papers i plànols."** La Mercedes és, tanmateix, una dona sòbria, que transmet molta serenitat; no se li pot demanar més a una arquitecta que desenvolupa una feina de tanta responsabilitat com és la de fer realitat el desig que tots tenim de viure còmodes i, sobretot, feliços.

Mercedes Navarro - L'Ametlla de Mar (el Baix Ebre)